

# Universitätsbibliothek Paderborn

## **Instructio practica ...**

Institutiones Qvintuplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,  
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice  
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio  
Tridentino factæ continente

**Lohner, Tobias**

**Dilingæ, 1679**

Tit. II. De definitione S. Scripturæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](#)

*De Definitione S. Scripturæ.*

4  
tim Mentem ac Voluntatem DEI manifestat, & testatur; &  
quia speciatim varia DEI cum Hominibus foedera, pacta quæ  
de terrenis, cœlestib[us]que bonis, de præceptorum & cœ-  
moniarum observatione præmio, ac pena patefacit; quam  
ob causam etiam *Instrumentum* interdum à SS. Patribus vo-  
cari consuevit, licet alii etiam ideo *Instrumentum* appella-  
tum existimant, eò quod à DEO tanquam Organum adhi-  
beatur ad divinas revelationes Hominibus communicandas  
virtutēsque imprimendas.

Quintò denique S. Paulus Rom. 3. & S. David S. Scriptu-  
ram vocant *Eloquia DEI*; quia, ut Salmeron c. i. proleg-  
ait, verè per illa tanquam certissima quædam oracula DEV-  
nos alloqui dignatus est, suāmque nobis mentem ac promi-  
tiones afferere voluit; & præterea S. Scripturæ præcipue con-  
veniunt illæ proprietates, ac præconia, quæ S. David Ps. 11  
*Eloquii DEI* attribuit dicens: *Eloquia Domini eloquia cassa*  
*argentum igne examinatum, probatum terra, purgatum,*  
*piplum.*

**TITULUS II.**

**D E D E F I N I T I O N E**  
**S. S C R I P T U R Ā.**

**U**T h[ic] definitio facilius assignetur, necessariò priùs ob-  
jectum S. Scripturæ indagandum est: cùm enim quæ  
definitio genere & differentiâ constare debeat, differentia  
autem scientiarum aut cognitionum ex respectu ad objectum  
desumatur, meritò ejusmodi objectum ante omnia alia in-  
quiritur.

Porro de hoc S. Scripturæ objecto non omnes Comme-  
tatores æqualiter discurrunt. Cornelius de Lapide §. 1. cap.  
proœm. n. 12. sic loquitur: *Vis verbo dicam? S. Scriptura ob-  
jectum habet omne scibile, omnes disciplinas, & quidquid pos-  
t potest, sive suo complectitur, ideoque universitas quedam  
scientiarum, scientias omnes vel formaliter, vel eminenter co-  
tinens.* In cuius suæ opinionis confirmationem adducit se-  
tentiam Originis in cap. 1. S. Joan. sic discurrentis: *Divis  
Scriptura Mundus est intelligibilis suis quatuor partibus, vel  
quatuor elementis constitutus; cuius terra est velut in mo-*

De Definitione S. Scripturæ.

instar centri, scilicet historia: circa quam aquarum similitudine abyssus circumfunditur moralis intelligentia: Circa Historiam & Ethicam veluti duas Mundi huius partes aër ille naturalis scientia circumvolvitur: extra autem omnia & ultra æthereus ille & igneus ardor empyrei cœli, id est, superna contemplatio divina natura, quam Theologiam nominant, circumglobatur. Verum hoc objectum irtote nimis generale minus aptum videtur ad propriam S. Scripturæ definitionem conficiendam.

2. Itaque Nicolaus Serarius cap. 2. proleg. ait, generatim loquendo materiam seu objectum S. Scripturæ esse *Verbum DEI scriptum*; speciatim vero res varias, quas Biblia propoununt, quæque uno quasi verbo dici possunt *DEVS in se, suisque operibus consideratus*. Verum & hoc objectum, saltem secundum posteriorem partem universale nimis, atque historicis libris S. Scripturæ minus convenire videtur.

3. Igitur S. Augustinus in Psalm. 71. videtur Christum pro objecto S. Scripturæ assignare, dum omnia, quæ in sacris literis sunt scripta, ad Christum referri docet his verbis: *Omnes promissiones DEI in Christo formatae sunt, quando in illo compleatum est, quidquid pro salute nostra prophetatum est. Hoc autem in terra esse voluit, quia propter eos, qui in terra sunt, illæ conscripta sunt. Vnde & ipse in terram venit, ut ea cuncta firmaret, id est, in se monstraret impleri. Oportebat enim, inquit, impleri omnia, quæ scripta sunt in lege & Prophetis, & psalmis de me? Sed neque hoc objectum rectè historicis S. Scripturæ libris convenire videtur.*

Quare rectius videtur primum Serarii objectum, scilicet *Verbum DEI scriptum assignari*, atque adeò S. Scriptura sic definiri: *Est Verbum DEI saeris Scriptoribus divinitus inspiratum, & ab his postea scripto aliis Hominibus communicatum*. In qua quidem definitione generis loco ponitur Verbum DEI divinitus inspiratum; differentiæ vero loco dicitur, quod scripto communicarum sit, per hoc enim à Verbo DEI non scripto seu Traditionibus differt.

